

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Cifra proiectului **24.80013.0807.1TR**

Denumirea Proiectului **„The Model of Accounting and Reporting Changes in Agribusiness Ecosystem Assets in the Context of an Environmental Crisis”**

În cadrul proiectului, scopul a constat în elaborarea unui model de contabilizare a activelor ecosistemice ale agrobusinessului din Republica Moldova și Turcia, precum și în formarea informațiilor privind modificările stării acestora, pe baza practicilor internaționale moderne orientate spre depășirea crizei ecologice. Activitățile realizate au fost orientate spre înțelegerea interacțiunii dintre agrobusiness și mediul înconjurător, recunoașterea activelor ecosistemice în contabilitate, precum și spre elaborarea metodologiilor și instrumentelor adaptate specificului sectorului agricol din cele două țări. Studiul a fost orientat spre analiza interacțiunii dintre agrobusiness și ecosistemele naturale și a vizat recunoașterea activelor ecosistemice în contabilitate, clasificarea, evaluarea și reflectarea acestora în raportare. În cadrul cercetării au fost examinate abordările economice și contabile, colectate și analizate date privind utilizarea capitalului natural (pe un eșantion de 48 de întreprinderi agricole), elaborate metode de evaluare a activelor ecosistemice conform SEEA și IFRS, creată o structură de conturi contabile și de raportare managerială, precum și testată modelul de contabilizare a capitalului natural pe întreprinderi agricole-pilot din Republica Moldova. Pentru atingerea obiectivelor proiectului au fost implementate următoarele activități cheie: elaborarea Matricei de interacțiune SEEA-IFRS ca instrument inovator de convergență a sistemelor contabile (înregistrată la AGEPI); stabilirea colaborării cu cinci întreprinderi agricole-pilot din Republica Moldova pentru testarea abordărilor metodologice; aplicarea unui chestionar „Impactul activității agricole asupra activelor ecosistemice” pentru identificarea discrepanțelor dintre sistemul național de contabilitate și cadrul SEEA-AAF; elaborarea ghidului metodologic pentru contabili („Training-book I”) și organizarea unui workshop de două zile privind contabilitatea ecosistemică; realizarea **cercetării empirice** pentru dezvoltarea modelului de contabilizare a activelor ecosistemice (inclusiv terenuri) pe baza convergenței SEEA și IFRS; modelarea structurii contabile pentru evidența activelor ecosistemice și a serviciilor ecosistemice; modernizarea formelor de raportare financiară (Bilanș și Raport privind modificările capitalului propriu); elaborarea scenariilor de criză ecologică și efectuarea simulărilor teoretice pentru evaluarea impactului acestora asupra valorii activelor ecosistemice în agrobusiness. La principalele rezultate ale proiectului se numără: identificarea categoriilor de active ecosistemice și a drepturilor de proprietate asociate necesare pentru recunoașterea acestora în contabilitate; sistematizarea indicatorilor fizici ai activelor ecosistemice și elaborarea metodologiei de calcul, precum și selectarea metodelor de evaluare conform recomandărilor cadru SEEA; dezvoltarea unui sistem de indicatori care caracterizează factorii crizei ecologice, impactul acestora asupra activelor ecosistemice și rezultatele măsurilor de adaptare pentru reducerea efectelor negative; elaborarea a trei forme de raportare managerială — harta BSC, harta indicatorilor pentru evaluarea stării activelor ecosistemice și registrul analitic contabil al modificărilor stării acestora; pregătirea și publicarea a șase articole științifice, dintre care trei în reviste indexate SCOPUS și WoS, precum și publicații în jurnale științifice internaționale și volumele conferințelor; dezvoltarea a cinci lucrări inovative. Rezultatele proiectului au fost testate și diseminate prin participarea la șase conferințe internaționale (12 comunicări științifice) și la zece expoziții internaționale de invenții și inovații, unde au fost recompensate cu următoarele distincții: 6 medalii de aur, 2 medalii de argint și 7 diplome *of Excellence*.

Summary of activities and results achieved in the project

Project Code **24.80013.0807.1TR**

Project Title **„The Model of Accounting and Reporting Changes in Agribusiness Ecosystem Assets in the Context of an Environmental Crisis”**

Within the project, the goal was to develop a model for accounting agribusiness ecosystem assets in the Republic of Moldova and Turkey, and to generate information on changes in their status based on modern international practices aimed at addressing the environmental crisis. The implemented activities were aimed at understanding the interaction of agribusiness with the environment, recognizing ecosystem assets in accounting, as well as developing methodologies and tools adapted to the specifics of agriculture in both countries. The research focused on analyzing the interaction of agribusiness with natural ecosystems and covered issues related to the recognition of ecosystem assets in accounting, their classification, valuation, and reporting. The study examined economic and accounting approaches, collected and analyzed data on the use of natural capital (based on a sample of 48 agricultural enterprises), developed methods for valuing ecosystem assets in accordance with SEEA and IFRS, established a system of accounting accounts and managerial reporting, and tested a natural capital accounting model at pilot agricultural enterprises in the Republic of Moldova. To achieve the project's objectives, the following key activities were implemented: a SEEA-IFRS Interaction Matrix was developed as an innovative tool for aligning accounting systems (registered with AGEPI); collaboration was established with five pilot agricultural enterprises in the Republic of Moldova to test methodological approaches; a survey was conducted using the “Impact of Agricultural Activities on Ecosystem Assets” tool to identify discrepancies between the national accounting system and the SEEA-AAF framework; a methodological guide for accountants (“Training-book 1”) was prepared, and a two-day training workshop on ecosystem accounting was held; an empirical study was carried out to develop a model for accounting ecosystem assets (including land) based on the convergence of SEEA and IFRS; a chart of accounts for ecosystem assets and ecosystem services was designed; financial reporting forms (Balance Sheet and Statement of Changes in Equity) were modernized; environmental crisis scenarios were developed, and theoretical simulations were conducted to assess their impact on the value of ecosystem assets in agribusiness. The main outcomes of the project include: the identification of categories of ecosystem assets and the associated property rights required for their recognition in accounting; the systematization of physical indicators of ecosystem assets and the development of a methodology for their calculation, as well as the selection of valuation methods in accordance with SEEA framework recommendations; the creation of a system of indicators characterizing the factors of the environmental crisis, their impact on ecosystem assets, and the results of adaptive measures to mitigate negative effects; the development of three forms of managerial reporting — a BSC map, a set of indicators for assessing the condition of ecosystem assets, and an analytical accounting register of changes in their status; the preparation and publication of six scientific articles, including three in SCOPUS and WoS journals, as well as publications in international scientific journals and conference proceedings; and the development of five innovative works. The project results have been tested and disseminated through participation in six international conferences (12 scientific presentations) and ten international invention and innovation exhibitions, where they were recognized with the following awards: 6 gold medals, 2 silver medals, and 7 Diplomas of Excellence.

Conducătorul de proiect *[Signature]*

/ Irina GOLOCIALOVA

Data: *28.01.2026*

LȘ

